

Основанъ 1916 година

София, 21 апрѣль 1941 год.

Броятъ 3 лева

Брой 132

12
СТР.

ВЕСТНИКЪ НА ВЕСТНИЦИТЕ

ИЗДАНИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО НА СТОЛИЧНИТЕ ЖУРНАЛИСТИ

25

Д. КАРЧЕВЪ

ЧИСТИЯТЪ НАЦИОНАЛЕНЪ ОБЛИКЪ НА ОХРИДЪ И ОХРИДСКИЯ КРАЙ

Въ мѣстата, където две етнически групи се срещатъ, обикновено се забелязва едно смѣшане на народностнитѣ групи. Отъ това правило, обаче, има изключения, които съ поразителна сила създаватъ естественитѣ очертания на националнитѣ граници. Такъвъ е случая съ Охридъ, Струга и околноститѣ имъ.

Планинскиятъ масивъ на Мокра, макаръ въ далечното минало да е билъ пълненъ съ славяно-български поселения — днесъ е и географическата и рѣзка народностна граница. На западния брѣгъ на Охридското езеро, въ политѣ на Мокра, се намира селото Линь, чисто българско гнѣздо. На една линия съ него, по брѣга на езерото, се намира българскиятъ манастиръ «Св. Богородица», а по-нататъкъ отъ него иде Струга, родното мѣсто на Бр. Миладинови. Въ тия мѣста никога не е имало албанци като уседнали жители. Това сж били и презъ време на турското робство и по-сетне, при сръбския режимъ, забележително чисти български мѣста.

Мине ли се, обаче, хребета на Мокра планина, спусне ли се човѣкъ задъ нейния превалъ — първото заселение, което иде, това е селото Кододешъ, чисто албанско, безъ никакъвъ другъ националенъ примѣсъ. Вѣхитѣ на едно строго народностно и историческо разграничение по такъвъ начинъ сж поставени сѣкашъ отъ Провидението и Мокра презъ вѣковетѣ, въ това от-

ношение, е била не една граница на кръвни вражди между албанци и българи, а единъ мостъ, презъ който е ставалъ търговско-стопанския обменъ между западна Албания и Македония.

Въ султанъ Хамидово време, даже, когато турската администрация почѣ, която е подстрекавала граничашитѣ до Охридъ и Струга албански мюсюлмански групи къмъ престѣпни разбойнически набѣги надъ мирното християнско население — никога албанцитѣ не сж попадали подъ изкушението да се заселватъ трайно, да изтиквайтъ отъ земята му българското население отсамъ Мокра и да се смѣсватъ съ компактната етническа маса на българщината.

Албанци, и то мохамедани, сж идвали въ Струга, Охридъ и околнитѣ български поселения само като купувачи и продавачи, за размѣна на стоки, като «колджии» (чиновници на тютюневата турска режия, въ свръзка съ ограничание контрабандата на тютюна) и въ отдѣлни случаи съ чисто разбойнически, грабителски и терористически цели.

Никои пжтъ, обаче, отсамъ Мокра — въ Линь, въ Струга, въ Охридъ и въ областта на тия святи за българската национална култура мѣста — не е имало не само малки албански гнѣзда, но дори и единични трайни заселвания на албанци.

Охридъ съ притежащитѣ му мѣста си остава Иерусалима на българския националенъ духъ.